

Naročni na za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglasi: enostolpna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAV

Plačano do:

Licealna knjižnica

Uredništvo:

Pavšalni franko. Telefon 360.

va:

Telefon 44.

Ljubljana, ne vračajo priložiti znamke za gov.

Seja narodne skupščine.

SPOPAD RADI MIN. RAFAJLOVIĆA, RUDARSKA AKADEMIJA V MARIBORU. BANJALUŠKA AFERA. INTERPELACIJA O OKRAJNEM GLAVARSTVU V BEGUNJAH. BEOGRADSKA BOLNICE.

Beograd, 13. jun. (Izv.) Predsednik dr. Ribar je otvoril današnje sejo narodne skupščine ob 5.10 popoldne. Seja je bila na nekaterih mestih zelo burna. Minister za šume in rude Žika Rafajlović je nameraval odgovoriti na interpelacijo poslanca Miljutina Dragovića (radikalca) o vaških občinskih upravah v okrožju Vranja. Na opazke nekaterih radikalnih poslancev, da interpelant ni navzoč pri seji, je izjavil minister, da bi vendar rad govoril, ker gre za njegovo čast in je zaprosil narodno skupščino, naj mu dovoli, da odgovori na interpelacijo. Radikalci so ponovili svoj protest. Predsednik dr. Ribar je nato odredil, da se ta interpelacija odstavi z dnevnega reda, ker interpelant ni navzoč pri seji. Minister Rafajlović pa je zahteval, da poda v skupščini izjavo, do česar ima vsekakor pravico. Na interpelacijo pa ne bo odgovoril, ker se mu to ne dovoljuje. Minister Rafajlović je dejal, da je zelo lahko dovoliti, da nekdo obrekuje, potem pa zopet dovoliti, da se obrekovalec umakne. Ta izjava ministra Rafajlovića je izzvala veliko zadovoljstvo pri demokratih, dočim so radikalci proti temu protestirali. Vслед tega je nastal v zbornici velik tumult. Predsednik dr. Ribar je potem izjavil, da lahko govori minister Rafajlović pred prehodom na dnevni red. — Zbornica je nato prešla k drugi točki. Minister dr. Rafajlović je odgovoril na vprašanje posl. Lazarevića, ali namerava v Mariboru ustanoviti rudarsko akademijo, da se ministrstvo za šume in rude doslej še ni bavilo s tem vprašanjem. Eno tako akademijo je že ustanovilo ministrstvo za prosveto leta 1919. Ako bi se izkazala potreba otvoriti še eno tako akademijo, pride v prvi vrsti vprašanje posl. Lazarevića, ali namerava v zadevi banjaluške afera, da danes še ne more povedati nič bistvenega o tem predmetu, ker se s to stvarjo še bavijo preiskovalna oblastva.

Beograd, 13. jun. (Izv.) Zaradi dogodkov zadnjih dni je policijsko ravnanje izdalo posebno stroge odredbe, da se vzdrži red in mir v Zagrebu. Policijski ravnatelj dr. Urbani je dal nabiti dva lepaka. V enem prepoveduje vsako manifestacijo in demonstracijo ter zbiranje prebivalstva po ulicah. Kdor se temu protivi, bo v zmyslu zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi strogo kaznovan. Opozarja se tudi na naredbe glede nošnje orožja in na tozadnevne kazni. V drugem lepaku se nanašanja odredba, da se imajo vsi javni lokali, gostilne, kavarne, bari, variteji itd. zatvoriti ob devetih zvečer. Ako bi se izgedri ali demonstracije proti državi ponovile, bo policija odredila, da se točenje alkoholnih pijač ustavi in hišna vrata in javni lokali še prej zatvorijo. V Zagreb so dospeli močni oddelki orožnikov, ki so nastanjeni v vojašnicah. Že smučki so začeli orožniki patrolirati po ulicah in imajo nalog, da udušijo z orožjem vsak tudi najmanjši poizkus izgedrovanja proti državi. Ako se ponovijo demonstracije, bodo prišli vsi orožniki na ulico in zatrli vsak poizkus z največjo energijo in mestna občina bo v zmyslu zakona o zaščiti države in javne varnosti morala na lastne stroške vzdrževati orožnike.

STROGE VARNOSTNE ODREDBE V ZAGREBU.

Zagreb, 13. junija. (Izv.) Zaradi dogodkov zadnjih dni je policijsko ravnanje izdalo posebno stroge odredbe, da se vzdrži red in mir v Zagrebu. Policijski ravnatelj dr. Urbani je dal nabiti dva lepaka. V enem prepoveduje vsako manifestacijo in demonstracijo ter zbiranje prebivalstva po ulicah. Kdor se temu protivi, bo v zmyslu zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi strogo kaznovan. Opozarja se tudi na naredbe glede nošnje orožja in na tozadnevne kazni. V drugem lepaku se nanašanja odredba, da se imajo vsi javni lokali, gostilne, kavarne, bari, variteji itd. zatvoriti ob devetih zvečer. Ako bi se izgedri ali demonstracije proti državi ponovile, bo policija odredila, da se točenje alkoholnih pijač ustavi in hišna vrata in javni lokali še prej zatvorijo. V Zagreb so dospeli močni oddelki orožnikov, ki so nastanjeni v vojašnicah. Že smučki so začeli orožniki patrolirati po ulicah in imajo nalog, da udušijo z orožjem vsak tudi najmanjši poizkus izgedrovanja proti državi. Ako se ponovijo demonstracije, bodo prišli vsi orožniki na ulico in zatrli vsak poizkus z največjo energijo in mestna občina bo v zmyslu zakona o zaščiti države in javne varnosti morala na lastne stroške vzdrževati orožnike.

MALA ANTANTA IN GRŠKA.

Atene, 13. junija. (Izv.) Kakor poroča Agence Athenaise, je glasom časopisnih vesti prišla beograjska konferenca do zaključka, da se mala antanta toliko časa ne more pogajati z Grško radi sklepa zveze, dokler traja grško-turška vojna.

ODLIKOVANJE NAŠIH MINISTROV.

Beograd, 13. jun. (Izv.) Romunski kralj Ferdinand je podelil ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću, ministru za notranje stvari dr. Voji Marinkoviću, ministru za izenačenje zakonov Marku Tričkoviću in ministru za prosveto Svetozaru Pribičeviću red romunske zvezde I. razreda, ostalim ministrom pa red romunske krone I. razreda. Ministrski predsednik Pašić je bil že preč odlikovan z redom romunskega križca I. razreda. Kralj Aleksander je podelil lento reda Sv. Save finančnemu ministru dr. Kostu Kumanudiju, notranjemu ministru dr. Voji Marinkoviću, ministru za šume in rude Rafajloviću, ministru za socialno politiko dr. Gregorju Žerjavu in ministru za poljedelstvo in vode Ivanu P. čiju.

OGORČENOST RADI ODLIKOVANJA BOLGARSKEGA POSLANIKA.

Beograd, 13. junija. (Izv.) Ogorčenost radi podelitve reda Sv. Save bolgarskemu poslaniku v Beogradu Todorovu povodom poroke kralja Aleksandra, ne samo da se ni podelila, ampak je nasprotno vedno večja. Vse one osebe, ki so bile odlikovane z redom Sv. Save, nameravajo vrniti odlikovanje, ako se ukaz o podelitvi tega reda bolgarskemu poslaniku Todorovu predloži vladarju v podpis. Poslanci večinskih strank grozijo tudi, da bodo v narodni skupščini stavili tozadnevne interpelacije, ako se podelitev odlikovanja ne razveljavi.

ČESKA ODPRAVLJA OBMEJNO REVIZIJO VALUT.

Praga, 13. junija. (Izv.) Kakor poroča »Prager Tagblatt«, je finančno ministrstvo z ozirom na bližajočo se potvalno sezijo uknilo redno revizijo valut ob meji. Revizija se bo v bodoče vršila le v izjemnih slučajih.

POLJSKI PARLAMENTARCI VABIJO NAŠE POSLANCE NA POSET.

Beograd, 13. junija. (Izv.) Jugoslovanski poslanik v Varšavi Sinić se je povrnil v Beograd in je sporočil željo poljskih parlamentarnih krogov, naj bi naši poslanci čimprej posetili Varšavo.

NEURJE V SRBIJI.

Beograd, 13. junija. (Izv.) Včeraj se silno neurje divjalo v nekaterih delih Srbije. Razen v Beogradu je padala močna toča popoldne tudi v Požarevcu, Jagodini in v vasi Repovčev. Toča je naredila ogromno škodo, zlasti na trti in na sadnem drevju.

LANSKA GROZODEJSTVA NEMCEV V ŠLEZIJU.

Varšava, 13. junija. (Izv.) Kakor poroča »Gazeta Poranna«, se je po naročilu medzvezniške komisije izvedla na posestvu grofa Strachwitza v Budnich preskava. V vodnjaku so našli 120 razmrcvarjenih trupel. Gre za poljske upornike, ki jih pogrešajo od meseca maja prejšnjega leta.

O moralni kvalifikaciji in odgovornosti.

Upamo, da nam ne bo mogel nihče očitati, da smo se borili kdaj proti osebam, ali da smo jim gledali v žep: borili smo se in se borimo proti idejam, pa naj jih zastopa posameznik ali stranka. Tukaj nismo poznali kompromisov in jih ne bomo: če je to komu všeč ali ne, je to njegova stvar.

Obstoja pa na žalost pri nas še drugačen boj, ki ga vodi gotova skupina ljudi. Ta skupina ve ravno tako dobro kot mi, da nima v slovenskem narodu nobene zaslombe, zato govori v interesu jugoslovanskega naroda, ki ga ni. In ker ne more dobiti nobenih pristašev s pozitivnostjo, se je vrgla na negativnost: napada na desno in levo in upa, da bo mogoče razbila kako politično stranko in da bo pri tej priliki priletel kak drobec tudi nj. Podobna je človeku, ki je spustil v morje mino in čaka na obrežju, da bo mina morda vendarle zadela kje na kakšno ladjo in bo priplaval k njemu do obrežja vsaj sodček denaturiranega špirta. To idilično početje bi bilo zabavno, če bi se bila vrgla dotična klika na stranke, njih delo in programe in jih skušala tukaj zadeti. Ampak vrgla se je na osebe, brizga svoj strup sem in tja po načinu: semper aliquid haeret. To je nazadnje oprostljivo, kajti tout comprehendre est tout pardonner, in razumemo koliko, če otepa na vse strani, ko vidi, da bo morala zleteti s svojega trona. Pri vladnih jaslih se namreč udobno sedi in ni treba navažno prirejati kakih cvetličnih dnevov za telesno dobrobit vladajočih.

Gnusno pa je to, da se skuša tako početje v dvajsetem stoletju obdati z nekako moralno tenčico, ki nosi napisano na traku na levi in desni: »moralna kvalifikacija in odgovornost«. Tukaj se spomni človek na gotov izrek iz Dantejevega »pekla«. In da dobi vsa stvar še bolj ogaben značaj, se je zaletelo glasilce dotične klike že večkrat v naš list z vprašanjem (ne smejite se, prosimo), ali ima naš list moralno kvalifikacijo in kdo je odgovoren za njegovo pisanje.

Ne bomo se spuščali za danes v obširnejšo raziskavo in navedbo posameznih slučajev čisto prostaške osebne demunciacije, ki jih je zagrešil dotični listič, pridržimo si to izrecno za drugo priliko. Zato bomo ugotovili za danes samo to: da se je obdržal naš list do danes in se dalje razvija navzlic osebnim napadom s strani lističa klike: to mislimo, je za naš list zadostna moralna garancija, ki pomeni najvišjo odgovornost, kajti kdor bo prelistoval po desetih letih listič klike, bo zdaval nad Slovenstvom, če ne bo slučajno vedel, da ni imela klika s Slovenstvom nobenega sorodstva.

In ker vam gre za resnico in hočemo ugotoviti moralno kvalifikacijo in odgovornost, vprašamo danes javno in čisto decidirano kliko, naj nam pove: 1. kdo izmed nje je moralno kvalificiran (ime, priimek, poklic), 2. kdo je odgovoren za pisavo klikinega lista (ime, osebe ali stranke). S temi vprašanji se niti od daleč ne mislimo dotakniti osebne poštenosti kake osebe, ampak ker se pri našem listu napadajo osebe, zahtevamo, da se nam označijo nasprotno osebe, ki imajo moralno kvalifikacijo, in stranka, ki krije pisavo lista. Naše vprašanje je jako jasno in upamo, da ne bo odgovor nanj — jezuisti! Ko dobimo javen odgovor — ali tudi zveržen, bomo govorili dalje.

Ekspoze zveznega kancelarja.

EKSPOZE NEMŠKOAVSTRIJSKE VLADE O POLOŽAJU. POPOLNA SVOBODA GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA. OPTIMIZEM KANCLERJA

Dunaj, 13. junija. (Izv.) V današnji seji zveznega sveta se je predstavil zvezni kancelar dr. Seipel z novo vladno. Podal je izjavo o sedanjem položaju in poudarjal, da stoji avstrijska vlada slejkoprej na stališču, da se hoče ogibati presentljivega in nasilnega vtikanja v gospodarsko življenje. Sedanja kriza ni le materialnega značaja, temveč je tudi duševna kriza obupa in obotavljanja, ki je privedla do gotovih pojavov na valutnem trgu. Avstrijska vlada je imozemskim vladam pojasnila svoje stanje in jih opozorila na nevarnost, ki ji preti, ako se bo kreditna pomoč še

nadalje zavlačevala. Zunanje vlade to tudi uvidevajo. Avstrijski finančni minister je uvedel pogajanja, katerih uspeh bo odstranil pomanjkanje zaupanja, ki je vladalo doslej proti naši državi. V ostalem streme ta pogajanja za tem, da se dobi pomoč iz inozemstva. Zvezni kancelar je izjavil, da se po njegovem mnenju izredno visoko stanje tujih valut ne more vzdrževati. Zaključil je svoj govor s pozivom, na vse, naj sodelujejo v boju zoper razpad Avstrije in njenega gospodarskega življenja.

REŠKA LJUDSKA STRANKA PROTI ITALIJANSKI VLADI.

Kraljevica, 13. jun. (Izv.) Predstojništvo reške ljudske stranke je objavilo obširen protest proti italijanski vladi zaradi njenega sovražnega stališča glede rešitve reškega vprašanja. V tem protestu naštevajo vse mahinacije, ki se jih italijanska vlada poslužuje, da zatrne na Reki vsakršno sled svobode. Reška ljudska stranka dolži italijansko vladu, da je izzvala puč z dne 3. marca t. l. in zahteva, naj se imenuje mednarodna komisija, ki naj preišče dogodke na Reki. Zahteva končno, naj se zopet na Reki vzpostavi svoboda, red, mir in javna varnost.

SPOMENICA TUJIM KONZULATOM.

Reka, 13. jun. (Izv.) Vслед nezasišanege terorja in nasilja, ki ga vršijo pod zaščito italijanskih oblastev, so se izvolile deputacije reškega prebivalstva, ki so konzulom Zedinjenih držav severoameriških, Francije in Anglije izročile obširne spomenice, ki jih je podpisalo na stotine meščanov. V teh spomenicah se konzuli naprošajo, naj z vsem svojim vplivom posredujejo, da preneha ta grozni teror in da se odstranijo z Reke karabinjerji, ki delujejo v sporazumu s fašisti.

FAŠISTOVSKI BOJI V ITALIJI.

Rim, 13. junija. (Izv.) V soboto je bilo zopet mnogo spopadov med fašisti in komunisti. V Sassariju so fašisti razdeljali delavski dom. Spopadi so se v nedeljo nadaljevali. Pri tem je bil en delavec težko ranjen.

NOVA REPARACIJSKA NOTA NEMČIJI.

Pariz, 13. junija. (Izv.) Reparacijska komisija se je včeraj sestala k oficialni seji, da se posvetuje o besedilu nove note Nemčiji, ki naj tvori izpopolnitev dne 31. maja kot odgovor na nemško noto od 28. maja v Berlin poslané spomenice. V tej noti si je reparacijska komisija pridržala odločitev glede nekaterih točk, ki še niso pojasnjene, kakor je n. pr. vprašanje avtonomije državne banke, begu kapitala itd. Komisija še ni izrekla končnih sklepov, in se bo seja danes nadaljevala.

ORKAN V NEW YORKU.

London, 13. junija. (Izv.) Kakor se poroča, je pri orkanu v Newyorku in Jersey izgubilo življenje 40 ljudi, a sto jih je bilo poškodovanih.

Borzna poročila.

Curij, 13. junija. (Izv.) Berlin 1.65, Newyork 523.75, London 23.51, Pariz 46.25, Milan 26.25, Praga 10.025, Budimpešta 0.53, Zagreb 1.84, Bukarešta 3.70, Varšava 0.13, Dunaj 0.02475, avstrijske krone 0.2625.
Praga, 13. junija. (Izv.) Dunaj 0.215, Berlin 16.25, Rim 26.25, Budimpešta 5.05, Pariz 458, London 230.40, Newyork 51.95, Curij 994.50, avstrijske krone 0.215, italijanske lire 259.25.
Zagreb, 13. junija. (Izv.) Devize: Berlin 22.50—23.75, Dunaj 0.30—0.33, Budimpešta 7.50—8, Bukarešta 47.50—49, Italija 374—377.50, London (izplačilo) 322—335, (ček) 331—334, Newyork (kabe) 71.50—0, (ček) 71—72.50, Pariz 647.50—652.50, Praga 144—145, Svica 1360—1400, Varšava 1.80—2, Valute: ameriški dolarji 69.50—72, češkoslovaške krone 135—140, napoleonidori 225—0, romunski lei 47.50—0, italijanske lire 0—

Reško prebivalstvo prosi mednarodno pomoč.

DELAJSTVO PRI FRANCOSEM KONZULU. SLABE VESTI O BODOČNOSTI REKE. SPOMENICE REČANOV ZA ODSTRANITEV FAŠISTOV IN KARABINJERJEV.

Reka, 13. jun. (Izv.) Posebna deputacija delavk tobačne tovarne in žensk iz starega mesta Reke se je obrnila do francoskega konzula in ga prosila zaščite. Prosila ga je tudi, naj posreduje pri italijanskih oblastvih na Reki, da ponehajo nečuvna nasilstva, katerim je mesto popolnoma izročeno. Ker je bil konzul odsoten, je sprejel namesto njega to deputacijo žensk iz revnih slojev tajnik francoskega konzulata Brusac, ki je odkrito izjavil, da francoski konzulat ne more ničesar več ukreniti, ker je konzul dobil iz Beograda zelo slabe vesti o bodočnosti Reke. Po teh vestih

spada Reka pod vplivno sfero in zaščito Italije. Zaradi tega Francija ne more več štiti Reke, ki je, kakor je sam priznal, popolnoma izročena terorju in se nahaja v strašnem in neznošenem položaju, v katerega so jo spravili fašisti. Po teh besedah tajnikovih je mnogo žensk začelo na glas plakati. — Ko so v mestu zaznali za to izjavo francoskega konzularnega tajnika Brusaca, so Rečani izgubili vsako nado. Uprav dejstvo, da je nekaj dni sem teror v mestu vedno hujiš, potrjuje, da ta izjava francoskega konzularnega tajnika popolnoma odgovarja resnici.

Zunanji minister Ninčić o Reki.

Sušak, 13. jun. (Izv.) Iz krogov reške delegacije, ki se je mudila v Beogradu povodom svečanosti poroke kralja Aleksandra, se doznava: Minister za zunanje stvari dr. Momčilo Ninčić je pri sprejemu reške delegacije izrazil svoje obžalovanje, da še vedno ni prišlo do rešitve reškega vprašanja. Slikal je Rečanom nevarnost, ki bi nastala za Jugoslavijo, ako bi se jugoslovanska vlada obrnila na predsednika švicarske republike in ga naprosila, naj razsodi v sporu zaradi reškega vprašanja. Nihče,

je dejal dr. Ninčić, ne more trditi, da bi bila ta arbitraža za nas bolj ugodna, kakor pa neposredna pogajanja, ki smo jih srečno dovršili. Minister je izrazil upanje, da bo Italija pristala na izpremembe, ki jih je predlagala jugoslovanska vlada, ker nikakor niso težke. Te izpremembe se nikakor ne nanašajo na bistvene točke zadrškega in reškega vprašanja. Dr. Ninčić je končno izjavil, da je trdno prepričan, da bo italijanska vojska v kratkem izpraznila še one pokrajine, ki jih ima še zasedene.

Finančni položaj Nemške Avstrije.

Pariz, 13. junija. (Izv.) V svoji sobotni seji, ki jo je imel finančni komite zveze narodov v Ženevi, se je bavil s finančnim položajem Avstrije. Ker obstoja najbolj pereče vprašanje gospodarske obnove Avstrije v ukinjenju generalnih zastavnih pravic velesil in nasledstvenih držav, na drugi strani pa je ukinjenje teh zastavnih pravic nemogočno, preden se ne reši vprašanje dolgov nasledstvenih držav, je finančni

komite zveze narodov sklenil pozvati reparacijsko komisijo, naj ureditev vprašanja dolgov nasledstvenih držav pospeši. Ta poziv finančnega komiteja tedaj ne pomenja, kakor se je zatrjevalo, prenos njegove kompetence na reparacijsko komisijo, temveč je kratkoma apel na komisijo, naj krene na ono pot, ki bi bila primerna, da se od strani zadnja zapreka, ki še ovira ukinjenje zastavnih pravic.

H. G. Wells:

Zgodba pokojnega Mr. Elvshama.

To zgodbo zapišem, a ne, ker bi pričakoval, da mi jo bodo verjeli, nego zato, da bi — če je mogoče — pokazal prihodnji žrtvi pot rešitve. Nji utegne biti moja nesreča v korist. Moj lastni slučaj je brezupen, to vem, in razen tega sem se zdaj kolikor toliko že vdal v svojo usodo.

Moje ime je Edward George Eden. Rojen sem v Trenthamu na Staffordshirskem, kjer je bil moj oče vrtnarski uradnik. Ko mi je bilo tri leta, sem izgubil mater, ko sem jih dopolnil pet, očeta. Moj stric, George Eden, me je vzela nato za svojega. Bil je samec in se je povzdignil na svoje mesto iz ničesa; v Birminghamu je bil znan kot podjeten žurnalista. Da bi me vzgojil, ni štedil denarja; vedno mi je podžigal častihlepje, da bi dosegel na svetu čim več, in ko je pred štirimi leti umrl, mi je ostavil svoje imetje — po vseh odbitkih nekako petsto funtov šterlingov. Osemnajst let mi je bilo takrat. V oporoki mi je nasvetoval, naj porabim denar v izpopolnitve svoje naobrazbe. Sam pri sebi sem bil že takrat namenjen, da si izberem zdravniški stan, in po zaslugi njegovega velikodušja, ki je trajalo še preko groba, ter sreče, ki mi je bila mila pri petanjanju za neko štipendijo, sem postal slušatelj medicine na londonski univerzi. V času, ko se začne moja povest, sem stanoval v University Street št. 11, v majhni podstrešni izbiči z oknom na dvorišče, ki je bila prav reвно opremljena in zelo na prepihu. V tem tesnem prostoru sem bival in spal, zakaj hotel sem izkoristiti svoja sredstva čim najdobičkanosneje do zadnjega beliča.

S parom črevljev, ki sem jih hotel nesti zakrpat v neko trgovino na Tottenham Court Roadu, sem se odpravil z doma, ko sem prvikrat srečal možička z rumenim obrazom, s katerim je moje življenje zdaj tako zapleteno, da se ne dá več odvozlati. Stal je na robu pločnika in str-

mel kakor v dvomeh na hišno številko, baš ko sem stopil jaz skozi vrata. Njegove oči — kalne sive oči z rdečimi robovi — so padle name in njegovo lice se je tako pokrilo z izrazom nekakšne grbančaste ljubeznivosti. »Prišli ste kakor našlaš!« je dejal. »Pozabil sem bil vašo hišno številko. Dober dan, Mr. Eden!«

Ta zaupni odgovor me je nekoliko iznenadil, tem bolj, ker sem videl moža prvikrat v svojem življenju. Jezilo me je tudi, da me je moral zalotiti baš s črevlji pod pazduho. Starrec je opazil, da ga ne gledam prav pristržno.

»Gotovo ugibljet, kdo vruga sem pravzaprav, kaj ne? Prijatelj sem — bodite brez skrbi! Videl sem vas že prej, dasi vi mene niste opazili. Morem li tu kje govoriti z vami?«

Okleval sem. Siromaštvo moje podstrešne sobice ni bilo pripravno za kateregakoli tučja. »Morda bi šla po ulici,« sem dejal. »Zalibog mi ni mogoče — z mahljajem roke sem zaključil svoj nepopolni stavek.«

»Imenitno!« je odgovoril on ter se obrnil najprej v eno, nato v drugo stran. »Kod pojdeva?«

Spustil sem svoje črevlje v hišno vežo. »Čujte!« mi je rekel zdajci. »Istorija, ki gre zanjo, je dokaj obširna. Dajte, Mr. Eden, pojdite z mano zajtrkat. Star človek sem in ne baš jak v razpravljanju; in ropotanje voz je tu prehudo za moj tenki glas...«

Tako govoreč mi je položil košeno, trepečočo roko na komolec.

Nisem se čutil tako starega, da me priletan človek ne bi bil smel povabiti na zajtrk. In vendar me ta nenadna ponudba ni kajsi razveselila. »Mari bi —« sem začel. »A meni je ljubeše tako,« mi je posegel v besedo. »Nekoliko obzirnosti pač menda imate do mojih sivih las.« In tako sem privolil ter krenil z njim.

Odvedel me je k Blavitskemu. Stopati sem moral počasi, da me je dohajal s svojim starčevskim korakom. In pri zajtrku, kakršnega nisem okusil nikoli prej, sem ga ogledal bliže, dočim se je on spretno

umikal mojim začetnim vprašanjem. Njegovo gladko obruto lice je bilo trhlo in grbasto, scvrknjene ustnice so mu visele preko umetnih zob in beli lasje so bili redki in precej dolgi; zdel se mi je majhen — kajpak, večina ljudi je bila manjša od mene — in rame je imel oble ter upognjene naprej. Ko sem ga tako ogledoval, sem moral nehote opaziti, da motri tudi on mene; njegove oči, ki so blodile z mojih širokih pleč na moje opaljene roke in spet navzgor na moje pegasto lice, so izražale čudno lakomnost. »A zdaj,« je dejal, ko sva zapalila vsak svojo cigareto, »vam moram vendar že razložiti, za kaj gre.«

»Povedati vam moram predvsem, da sem star človek, zelo star.« Pomolkal je trenutek. »In slučaj je tak, da imam sicer premoženje, ki ga bo treba pustiti, kadar umrem, ni mam pa ne otrok ne žive duše, kateri bi ga mogel ostaviti.«

Prišlo mi je na um, da me hoče nemara oslepariti za moje zaupanje, in sklenil sem bistro paziti na ostane svojih petsto funtov.

On pa je nadaljeval, pripovedujoč mi, kako je sam in kako ga skrbi, kaj naj ukrene pametnega s svojim denarjem. »Premišljeval sem marsikaj — o dobrodelnih zavodih, ustanovah, štipendijah in javnih knjižnicah — nazadnje sem sklenil — tako govoreč je uprl oči v moj obraz — »da si poiščem mladega človeka — čistih misli in visokega stremljenja — in siromašnega, zdravega z dušo in telesom, ter ga storim kratkoma lo svojega dediča in mu dam vse, kar premorem.« Ponovil je: »In mu dam vse, kar premorem. Tako da se povzpne iz skrbi in bojev, v katerih so se razvile harmonične sile njegovega bitja, mahoma do svobode in moči.«

Trudil sem se, da bi pokazal čim najmanj zanimanja. S prav prozorno hlinavščino sem dejal: »Morda naj vam jaz kot medicinec pomorem najti takšno osebnost?«

Nasmehnil se je ter me pogledal preko svoje cigarete; in tudi jaz sem se nekoliko namuznil, ko je tako

molče razkrinkal mojo navidezno skromnost.

»Kakšna karijera bi se odprla takemu človeku!« je dejal.

»Kar zavist me grabi, ako pomislim, kako sem jaz kopicil, da bo mogoče drug človek trošiti —«

»No razume se, da bi moral prevzeti nekaj pogojev in bremen. Moral bi na primer sprejeti moje ime. Nihče ne sme pričakovati vsega, ne da bi sam kaj dal. Tudi moram dobiti vpogled v vse njegove življenske razmere, preden ga vzamem za svojega. Biti mora vseskozi zdrav. Poznatni moram njegovo predzgodovino in vedeti, kako sta mu umrla oče in ded; dognati moram kar najnatančneje vse podrobnosti o njegovem življenju —«

To je nekoliko potlačilo čestitke, ki sem si jih že izrekal natihem. »In

— če vas razumem prav,« sem izpregovoril, »naj bi jaz —?«

»Da!« je rekel malone burno. »Vi! Vi!«

Odgovoril nisem niti besedice. Domišljija mi je plesala v divjih vrtincih in moja prirojena skeptičnost ni bila zmožna ukrotiti njene omarne. Hvaležnosti nisem čutil niti toliko. — Ne vedoč, kaj naj rečem in kako naj se izrazim, sem vprašal nazadnje: »A zakaj baš jaz?« —

Dejal je, da me je profesor Haslar slučajno omenil kot tipično zdravega in razumnega mladega moža, on pa bi po možnosti rad pustil svoje imetje človeku, čigar zdravje in neobremenjenost bi bili zajamčeni.

To je bilo moje prvo srečanje s starim možičkom. Sam glede sebe je bil poln skrivnosti, češ da mi zdaj še noče povedati svojega imena.

(Dalje prih.)

PRODAJA:

AUTO 6 sedežev 24 PH v zelo dobrem stanju. Naslov: Molan, Celje, Glavni trg 1. 1029

MALO POSESTVO med postajami Zidanost in Rimske Toplice od obeh strani triletri ure oddaljeno. Posestvo je na lepi solčni legi ter obstoja iz 4 orolov zemljišča, v dobrem stanju hiša, gospodarsko poslopje, vinograd s kletjo ter lep sadovnjak, nasajen z brjodo. Donaša toliko dobička, da se mala družina lahko preživljava. Gozd in dobra pitna voda pri hiši. Cena 160.000 kron. Več se polzve proti pošiljavi poštnih stroškov pri Dr. Ulaga, trgovec v Smarjeti, Rimske Toplice. 1016

HISA z dvema vrtoma v Zg. Siški. Polzve se pri I. Malenšku, Sp. Siška, Kmetijska ulica 210. 1020

PRVOVRSTNO OGLJE IN DRVA dobavljata najceneje v vsaki množini. Prodaja drv na kubične metre. Vinko

Krže, Trnovski pristan 12, Ljubljana. 1027
KRASEN VOLČJI PES, čiste pasme, 9 mesecev star, črnosiv, izvrsten čuvaj, radi odstopovanja na prodaj za 750 Din. Ljubljana, Strelška ulica 8. 1026

SLUŽBE:

FRANCOSKI JEZIK se poučuje na Bledu. — Poudrbe pod »Francosčina« na upravo lista. 1036

UČITELJICA GLASOVIRJA virtuozinja, zmožna modernih jezikov, rada bi svoje znanosti čez počitnice uporabila in išče zvezo s fino rodbino. Ponudbe pod »Čehinja« na upravo lista. 1033

SODAR zanesljiv in pošten, ki bi pomagal tudi v kleti se sprejme takoj. Iv. Ogrin, Laverca pri Ljubljani 1031

DVA DOBRA KOVAŠKA POMOČNIKA sprejme takoj Franjo Zidarič, kovaški mojster, Čakovac. 1030

AGILNE ZASTOPNIKE pod ugodnimi pogoji sprejme Gl. zastopstvo L' Union Franco-česke zavarovalne družbe v Parizu. Začasna pisarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 33. 1024

10 UČENCEV v starosti 14 do 16 let, pridni in ubogljivi

se želijo naučiti kakšnega rokodelstva, kakor: ključavničarstvo, mizarstvo, trg, pomočnika, brivca, natakara itd. in se prošijo dotični, ki želijo sprejeti kakšnega učenca, da takoj pišejo z navedbo pogojev na ravateljja Rozmana, Zidanost. **PISARNISKA MOČ**, zmožen vseh pisarniških poslov, nenehne ponudbe pod »Zanesljiv« na upravo lista. 990

ISČE se služkinja v pomoč in nadomestilo gospodinj. Opravljala bi vsa hišna dela in v kuhinji v prijaznem kraju. V poštev pridejo le resne osebe od 30 let naprej. Nastop takoli, oskrba in plača dobra. Naslov v upravi lista.

RAZNO:

NA HRANO IN STANOVANJE se sprejme mlajšega gospoda takoli. Kje, pove uprava »Jugoslavije«. 1034

STANOVANJE V NOVI VILI s 4 sobami, pritlikinami in z uporabo vrta na Lepem potu se zamenja za stanovanje v mestu pod pogodi, glede katerih se blagovolite obrniti na: Ljubljana, Stari trg 11/II, levo. 1028

P. n. gospodinja, šivilja, krojača, čevljarja, in sedlarja opozarjamo, da se dobijo zopet najboljši šivalni stroji

„Gritzner“

v vseh opremanih material predvojni. cene najnižje edino le pri

Josip Petelincu

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Pouk v vezanju brezplačen!

Istotam igle, olje, vse nadomestne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, srajce, kravate, čestke, palice.

Galanterija, gumbi, na veliko in malo!

Najnižje cene!

Točna postrežba!

Ne mečite proč reznic

(britvic) raznih sistemov (Gillette, Mem itd.) za raziranje, ker se iste brusijo električnim potom v drogeriji „Adria“ Selenbugova ulica številka 15. Komad po K 2'20.

Suho luženje za pohištvo

v vseh barvah

rastlinski lim (mrzli lim) tekoč in suh vedno v zalogi. — ZASTOPNIK SE IŠČE.

Chem. Fabrik „Maxton“, Gebr. Wulkan, WIEN XX., Engerthstrasse 79.

Ustanovljeno 1. 1896. Ustanovljeno 1. 1896

Mednarodni transport Antonije Biancheri & Co. POSTOJNA.

Centrala: Ponteba. Podružnice: Postojna (Poštni predal 17); Villach (Poštni predal 15). Agenture: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Odprema vsake vrste blaga. Specijalna odprema živil in zaklane živine v katerikoli kraj.

TRANSMISSIONEN

Erstklassige Ausführung

H. HEINRICH.

VERZUG, BELGIENFABRIK 44-48

Zastopstvo za Jugoslavijo: Strojarsko društvo „SILA“ tehniška poslovalnica in strojarska radionica

Bučan, Eršišnik i Mandl

Zagreb, Draškovičeva ulica št. 11.

Zvezna tiskarna in knjigarna

V LJUBLJANI - Wolfova ulica številka 1.

Poštni predal 74. :: :: :: :: :: Telefon 359.

Izvršuje vsa tiskarska dela po konkurenčnih cenah ter se za cenjena naročila najtopleje priporočamo.

Zahtevajte proračun!

Točna postrežba!

Vi bi radi

imeli lepo obleko, perilo, kravate, nogavice, robce, čevlje, klobuk in še povrh

vedno dosti denarja

za razne druge potrebščine.

To dosežete le tedaj

če boste kupovali vse manufakturno blago, sukno, platno, perilo, gotove obleke za moške, ženske in otroke pri tvrdki:

I. N. Šoštarich

Maribor

Aleksandrova cesta 13.

Ker le tam je najboljša blago, najboljša postrežba in najnižje cene. Železničarji in poštni uslužbenci dobijo blago tudi na obroke.

The „OLIVER“ najboljši in najcenejši pisalni stroj

Zastopstvo in zaloga: IVAN GAJSEK, papirna trgovina v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2.

Podpirajte gladijoče v Rusiji.